

ภาคผนวก

แบบสอบถาม**สัมภาษณ์เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อในเขตจังหวัดนครสวรรค์**

เรื่อง : การศึกษาอัตราการเลี้ยงโคเนื้อต่อพื้นที่ที่เหมาะสมแบบการเกษตรอินทรีย์ร่วมกับการใช้น้ำส้มควันไม้ ผลพลอยได้จากการจัดการการผลิตทางการเกษตรต่อการควบคุมสุขภาพโคเนื้อ

แบบสอบถามมีทั้งหมด 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของเกษตรกร

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปโคเนื้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลการจัดการดูแลสุขภาพโคเนื้อ

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลความรู้ของเกษตรกรผู้เลี้ยงต่อการศึกษาในครั้งนี้

ตอนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลการแนะนำของเกษตรกรผู้เลี้ยง

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของเกษตรกร

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ให้ตรงกับความจริงของท่านมากที่สุด

1. อายุ

☐ 15 - 20

☐ 21 - 30

☐ 31 - 40

☐ 41 - 50

☐ 50 - 60

☐ 60 ปีขึ้นไป

2. สถานภาพ

☐ โสด

☐ สมรส

☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

3. อาชีพ

☐ นักเรียน / นักศึกษา

☐ รับราชการ

☐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ

☐ ทำการเกษตร

☐ ธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย

☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

4. ระดับการศึกษา

☐ ไม่เคยเรียน

☐ จบชั้น ป.1 - ป.4

☐ จบชั้น ป.5 - ป.7

☐ จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

☐ จบ ม.ปลาย / ปวช.

☐ จบ ปวส. อนุปริญญา

☐ จบปริญญาตรี

☐ สูงกว่าปริญญาตรี

5. เริ่มเลี้ยงโคเนื้อมาเป็นเวลาที่ปี

☐ น้อยกว่า 10 ปี

☐ 11 - 20 ปี

☐ 21 - 30 ปี

☐ 31 - 50 ปี

☐ 51 ปี ขึ้นไป

สำหรับผู้วิจัย
หมายเลข
แบบสอบถาม

ข้อ 1. ☐

ข้อ 2. ☐

ข้อ 3. ☐

ข้อ 4. ☐

ข้อ 5. ☐

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อทั่วไปมูลโคเนื้อ

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ให้ตรงกับระดับความรู้ของท่านมากที่สุด

คำถามทั่วไปโคเนื้อ	มีความรู้ มาก	มีความรู้ ปานกลาง	มีความรู้ น้อย	ไม่มี ความรู้เลย	สำหรับผู้วิจัย
1. รู้จักพันธุ์โคเนื้อในปัจจุบัน					ข้อ 1. ☐
2. มีความรู้เรื่องพันธุ์โคเนื้อที่ เหมาะสม					ข้อ 2. ☐
3. ด้านการจัดการดูแลโคพันธุ์ เนื้อ / การเลี้ยงดูโคเนื้อ					ข้อ 3. ☐
4. ความรู้ในเรื่องของผลิตภัณฑ์ ยารักษาโรคในโคเนื้อ					ข้อ 4. ☐
5. มีความรู้ในการใช้ยารักษาโรค ในโคเนื้อ					ข้อ 5. ☐
6. มีความรู้ในการจัดการฟาร์มเพื่อ ป้องกันโรคระบาดโคเนื้อ					ข้อ 6. ☐
7. อาหารของโคเนื้อ / อาหารข้น / อาหารหยาบ					ข้อ 7. ☐
8. วิธีการให้อาหารโคเนื้อ / อาหารข้น / อาหารหยาบ					ข้อ 8. ☐
9. ระบบสืบพันธุ์ในโคเนื้อ ทั้งตัว ผู้และตัวเมีย รวมถึงการดูแล เป็นสัตว์ และเรื่องฮอร์โมนที่ จำเป็นในระบบสืบพันธุ์					ข้อ 9. ☐
10. ระบบการย่อยอาหารในโคเนื้อ และเรื่องกระบวนการย่อยของ โคเนื้อ					ข้อ 10. ☐
11. ปัญหาที่เกิดขึ้นกับโคเนื้อใน ฟาร์มของเกษตรกร					ข้อ 11. ☐
12. ปัญหาที่เกิดขึ้นกับโคเนื้อ					ข้อ 12. ☐

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลการดูแลการจัดการสุขภาพโคเนื้อ

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

คำถามด้านการจัดการสุขภาพโคเนื้อ	ใช่/เคย	ไม่ใช่/ไม่เคย	สำหรับผู้วิจัย
1. ท่านผ่านการอบรม หรือ สัมมนาเกี่ยวกับ เรื่องโรคต่าง ๆ ในโคเนื้อ			ข้อ 1. ☐
2. การฉีดวัคซีนป้องกันโรค - โรคปากและเท้าเปื่อย			ข้อ 2.1 ☐
- ปีละครั้ง			ข้อ 2.1.1 ☐
- ปีละ 2 ครั้ง			ข้อ 2.1.2 ☐
- โรคคอบวม			ข้อ 2.2 ☐
- ปีละครั้ง			ข้อ 2.2.1 ☐
- ปีละ 2 ครั้ง			ข้อ 2.2.2 ☐
- โรคแท้งติดต่อ			ข้อ 2.3 ☐
- ปีละครั้ง			ข้อ 2.3.1 ☐
- ปีละ 2 ครั้ง			ข้อ 2.3.2 ☐
3. การกำจัดพยาธิภายนอก - ทำโดยการฉีดยาถ่ายพยาธิ			ข้อ 3.1 ☐
- ทำโดยวิธีการพ่นยาที่ตัวสัตว์			ข้อ 3.2 ☐
- ทำโดยวิธีการกรอกยาให้สัตว์			ข้อ 3.3 ☐
- ทำโดยวิธีอื่น ๆ			ข้อ 3.4 ☐
4. การกำจัดพยาธิภายใน - ทำโดยการฉีดยาถ่ายพยาธิ			ข้อ 4.1 ☐
- ทำโดยวิธีการกรอกยาถ่ายพยาธิ			ข้อ 4.2 ☐
5. ได้มีการนำสมุนไพรเข้าใช้ถ่ายพยาธิ			ข้อ 5. ☐
6. ทำการถ่ายพยาธิโดย - สัตวแพทย์จังหวัด			ข้อ 6.1 ☐
- สัตวแพทย์อำเภอ			ข้อ 6.2 ☐
- หมอเถื่อน			ข้อ 6.3 ☐
- เพื่อนบ้าน			ข้อ 6.4 ☐
- ทำด้วยตนเอง			ข้อ 6.5 ☐

7. ระยะเวลาการกำจัดพยาธิภายใน - ปีละครั้ง			ข้อ 7.1 ☐
- ปีละ 2 ครั้ง			ข้อ 7.2 ☐
8. ระยะเวลาการกำจัดพยาธิภายนอก - ปีละครั้ง			ข้อ 8.1 ☐
- ปีละ 2 ครั้ง			ข้อ 8.2 ☐

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลความรู้ของเกษตรกรผู้เลี้ยงต่อการศึกษาในครั้งนี้

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

แบบให้ เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

1. เกษตรกรเคยพบพยาธิภายนอกอะไรบ้าง

☐ เห็บ ☐ ไรจีเรื้อน ☐ เหา ☐ แมลงดูดเลือด

☐ หนอนแมลงวัน ☐ อื่น ๆ

2. เกษตรกรเคยพบพยาธิภายในอะไรบ้าง ☐ พยาธิตัวกลม ☐ พยาธิไส้เดือน

☐ พยาธิเส้นด้าย ☐ พยาธิปากขอ ☐ อื่น ๆ

3. หากพบใช้อะไรกำจัดพยาธิภายนอกเป็นอันดับแรก

☐ วัคซีน ☐ พ่นยาบนตัวสัตว์ ☐ กรอกยาให้สัตว์

☐ อื่น ๆ

4. ช่วงฤดูใดที่มักมีการระบาดของพยาธิภายนอกมากที่สุด

☐ ฤดูร้อน ☐ ฤดูฝน ☐ ฤดูหนาว

☐ ทุกช่วงฤดู

5. ความรุนแรงของการระบาดของพยาธิภายนอกที่เคยพบในฟาร์ม

☐ น้อย ☐ ปานกลาง ☐ รุนแรง

6. มีความรู้เรื่องน้ำส้มกลั่นควั่นไม้เพียงใด

☐ น้อย ☐ ปานกลาง ☐ มาก

☐ ไม่มีความรู้เลย

7. เกษตรกรเคยนำน้ำส้มกลั่นควั่นไม้มาทำอะไรบ้าง

☐ ไม่เคยใช้ ☐ ใช้ไล่แมลง ☐ อื่น ๆ

สำหรับผู้วิจัย

ข้อ 1. ☐

ข้อ 2. ☐

ข้อ 3. ☐

ข้อ 4. ☐

ข้อ 5. ☐

ข้อ 6. ☐

ข้อ 7. ☐

ตอนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลการแนะแนวของเกษตรกรผู้เลี้ยง
แบบแสดงความคิดเห็นของเกษตรกร

1. ท่านคิดว่าควรมีการกำจัดพยาธิภายนอกหรือไม่ เพราะอะไร

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหาอะไรที่พบในฟาร์มโคเนื้อ

.....

.....

.....

.....

3. ท่านมีแนวทางในการป้องกันการระบาดของพยาธิภายนอกอย่างไร

.....

.....

.....

.....

4. เกษตรกรมีสิ่งที่ต้องการความช่วยเหลือเรื่องใดเป็นพิเศษหรือไม่ เพราะ

.....

.....

.....

.....

5. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามข้อมูลโครงการวิจัย

เรื่อง : การส่งเสริมการใช้สมุนไพรในท้องถิ่นต่อเศรษฐกิจชุมชนในเขตจังหวัด
นครสวรรค์บนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 : ผลการตอบสนองการเผยแพร่ความรู้ข่าวสารและเทคโนโลยีของ
โครงการ

ตอนที่ 3 : ผลการปรับปรุงและพัฒนาการผลิตโดยการใช้เพื่อการผลิตปศุสัตว์

ตอนที่ 4 : ผลสรุปการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และองค์ความรู้ในการนำไปใช้

ตอนที่ 5 : ข้อเสนอแนะทั่วไป

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป (รายบุคคล)

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ให้ตรงกับความจริงของท่านมากที่สุด

1.1 อายุ (ปี)

☐ 15 - 20

☐ 21 - 30

☐ 31 - 40

☐ 41 - 50

☐ 50 - 60

☐ 60 ปีขึ้นไป

1.2 สถานภาพ

☐ โสด

☐ สมรส

☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

1.3 อาชีพหลัก

☐ นักเรียน / นักศึกษา

☐ รับราชการ

☐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ

☐ ทำการเกษตร ☐ ธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

1.4 ระดับการศึกษา

☐ ไม่เคยเรียน

☐ จบชั้น ป.1 - ป.4

☐ จบชั้น ป.5 - ป.7

☐ จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ☐ จบ ม. ปสาย / ปวช. ☐ จบ ปวส. อนุปริญญา

☐ จบปริญญาตรี

☐ สูงกว่าปริญญาตรี

สำหรับ
เจ้าหน้าที่

☐ 1.1

☐ 1.2

☐ 1.3

☐ 1.4

1.5 เริ่มเลี้ยงปลูสัตว์มาเป็นเวลากี่ปี

- ☐ น้อยกว่า 10 ปี ☐ 11 - 20 ปี ☐ 21 - 30 ปี
☐ 31 - 50 ปี ☐ 51 ปี ขึ้นไป

1.6 ประเภทสัตว์ที่เลี้ยง

- ☐ สัตว์ปีก ☐ สัตว์เล็ก ☐ สัตว์ใหญ่

1.7 จำนวนสัตว์มีเลี้ยง

- ☐ 0-50 ตัว ☐ 51-100 ตัว ☐ 101-1,000 ตัว
☐ มากกว่า 1,000 ตัว ☐ ระบุกำกับ.....

1.8 ผลผลิตที่ทำรายได้ของสัตว์ในฟาร์มท่าน

- ☐ เนื้อ
☐ นม
☐ ไข่
☐ อื่น.....

1.9 รายได้จากปลูสัตว์ในฟาร์มของท่านบาทต่อปี

- ☐ 0-1,000 บาท ☐ 1,000-10,000 บาท ☐ 10,000-50,000 บาท
☐ มากกว่า 50,000 บาท ☐ ระบุกำกับ.....

1.10 รายจ่ายจากปลูสัตว์ในฟาร์มของท่านบาทต่อปี

- ☐ 0-1,000 บาท ☐ 1,000-10,000 บาท ☐ 10,000-50,000 บาท
☐ มากกว่า 50,000 บาท ☐ ระบุกำกับ.....

สำหรับ
เจ้าหน้าที่☐ 1.5☐ 1.6☐ 1.7☐ 1.8☐ 1.9☐ 1.10

ตอนที่ 2 : ผลการตอบสนองการเผยแพร่ความรู้ ข่าวสารและเทคโนโลยีของโครงการ
(รายบุคคล)

2.1 ท่านได้เข้าร่วมโครงการย่อยที่ 1 หรือไม่

- ☐ 1. ได้เข้าร่วม ☐ 2. ไม่ได้เข้าร่วม

☐ 2.1

2.2 โดยทั่วไปท่านทราบข้อมูลการใช้สมุนไพรในปัสสาวะจากแหล่งใด

- ☐ 1. หน่วยงานรัฐ ☐ 2. วารสารสิ่งพิมพ์ ☐ 3. TV, สารคดี
☐ 4. เพื่อนคนรู้จัก ☐ 5. อื่น ๆ

☐ 2.2

2.3 ท่านได้นำพืชสมุนไพรมาใช้ในกรณีสัปดาห์หรือไม่

- ☐ 1. ไม่ได้ใช้ ☐ 2. ใช้บ้าง
☐ 3. ใช้ตลอด ☐ 4. อื่น ๆ

☐ 2.3

ตอบเฉพาะผู้เลี้ยงสัตว์ปีก

2.4 ท่านทราบหรือไม่ว่าจังหวัดนครสวรรค์มีการระบาดของพยาธิภายในเปิด

- ☐ 1. ทราบ ☐ 2. ทราบบ้าง
☐ 3. ไม่ทราบเลย ☐ 4. อื่น ๆ

☐ 2.4

2.5 สมุนไพรในท้องถิ่นสามารถกำจัดพยาธิภายในเปิดได้หรือไม่

- ☐ 1. กำจัดได้ ☐ 2. กำจัดไม่ได้ ☐ 3. กำจัดได้บ้าง

☐ 2.5

2.6 จากข้อ 2.5 ท่านเคยใช้สมุนไพรกำจัดพยาธิภายในเปิดหรือไม่

- ☐ 1. เคย ☐ 2. ไม่เคย ☐ 3. เคยบ้าง

☐ 2.6

2.7 ในการเลี้ยงเปิดไล่ทุ่งวัสดุใดเหมาะสมต่อการรองพื้นนอนมากที่สุด

- ☐ 1. แกลบ ☐ 2. หญ้า ☐ 3. ฟางข้าว ☐ 4. ทราข
☐ 5. อื่น ๆ

☐ 2.7

2.8 สมุนไพรสามารถควบคุมโรคและเพิ่มการเจริญเติบโตในเปิดได้หรือไม่อย่างไร

- ☐ 1. ได้ ☐ 2. ได้บ้าง ☐ 3. ไม่ได้

☐ 2.8

2.9 สมุนไพรประเภทกระเพราและหอมแดงสามารถควบคุมโรคและเพิ่มการเจริญเติบโตในเปิดได้หรือไม่

- ☐ 1. ได้ ☐ 2. ได้บ้าง ☐ 3. ไม่ได้

☐ 2.9

ตอบเฉพาะผู้เลี้ยงโค

2.10 ท่านทราบหรือไม่ว่าจังหวัดนครสวรรค์มีการระบาดของพยาธิภายนอกโค (ตอบเฉพาะผู้เลี้ยงโค)

- ☐ 1. ทราบ ☐ 2. ทราบบ้าง ☐ 3. ไม่ทราบ ☐ 4. อื่น ๆ

☐ 2.10

2.11 ผลพลอยได้ของการเกษตรสามารถนำมากำจัดพยาธิภายนอกของโคได้หรือไม่

- ☐ 1. ได้ ☐ 2. ได้บ้าง ☐ 3. ไม่ได้

☐ 2.11

2.12 จากข้อ 2.11 ท่านเคยนำผลพลอยได้ทางการเกษตรไปใช้กำจัดพยาธิภายนอกของโคหรือไม่

- ☐ 1. เคย ☐ 2. ไม่เคย ☐ 3. เคยบ้าง

☐ 2.12

ข้อมูลการทดสอบจากโครงการ

2.13 จากโครงการวิจัยท่านคิดว่าโครงการใดสามารถนำไปใช้ในการผลิตปศุสัตว์ของท่านได้

- ☐ 1. โครงการที่ 2 ☐ 2. โครงการที่ 3
☐ 3. โครงการที่ 4

☐ 2.13

2.14 โครงการวิจัยทั้ง 3 ท่านคิดว่ามีประโยชน์กับท่านอย่างไร

- ☐ 1. มีประโยชน์ ☐ 2. มีประโยชน์บ้าง ☐ 3. ไม่มีประโยชน์

☐ 2.14

**ตอนที่ 3 : ผลการปรับปรุงและพัฒนาการผลิตโดยใช้เพื่อการผลิต
ปศุสัตว์**

สำหรับผู้เลือกโครงการที่ 2 จากตอนที่ 2 (จากการประเมินความน่าจะเป็น)

3.1 การใช้สมุนไพรสะแกนากสามารถกำจัดพยาธิภายในเปิดได้กี่เปอร์เซ็นต์

☐ 1. ไม่ได้ ☐ 2. 25 % ☐ 3. 50 % ☐ 4. 75 % ☐ 5. 100 %

**สำหรับ
เจ้าหน้าที่**

☐ 3.1

**3.2 หากมีการใช้สมุนไพรสะแกนากในการกำจัดพยาธิภายในเปิดจะสามารถ
ลดการระบาดได้กี่เปอร์เซ็นต์ในจังหวัดนครสวรรค์**

☐ 1. ไม่ได้ ☐ 2. 25 % ☐ 3. 50 % ☐ 4. 75 % ☐ 5. 100 %

☐ 3.2

**3.2 ท่านจะใช้สมุนไพรสะแกนากกำจัดพยาธิภายในเปิดของฟาร์มท่านต่อไป
หรือไม่อย่างไร**

☐ 1. ไม่ใช่ ☐ 2. ใช่ ☐ 3. ใช้บ้าง ☐ 4. อื่น ๆ

☐ 3.3

สำหรับผู้เลือกโครงการที่ 3 จากตอนที่ 2 (จากการประเมินความน่าจะเป็น)

**3.4 การใช้แกลบรองพื้นสำหรับเปิดสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่
เปอร์เซ็นต์**

☐ 1. ไม่เพิ่ม ☐ 2. 25 % ☐ 3. 50 % ☐ 4. 75 % ☐ 5. 100 %

☐ 3.4

**3.5 การเสริมสมุนไพรกระเพราและหอมแดงสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการ
ผลิต**

☐ 1. ไม่เพิ่ม ☐ 2. 25 % ☐ 3. 50 % ☐ 4. 75 % ☐ 5. 100 %

☐ 3.5

**3.6 การเสริมสมุนไพรกระเพราและหอมแดงสามารถควบคุมสุขภาพได้กี่
เปอร์เซ็นต์**

☐ 1. ไม่เพิ่ม ☐ 2. 25 % ☐ 3. 50 % ☐ 4. 75 % ☐ 5. 100 %

☐ 3.6

สำหรับผู้เลี้ยงโครงการที่ 4 จากตอนที่ 2 (จากการประเมินความน่าจะเป็น)

3.7 การใช้น้ำส้มควันไม้ผลพลอยได้ทางการเกษตรสามารถกำจัดพยาธิภายนอกได้กี่เปอร์เซ็นต์

- ☐ 1. ไม่ได้ ☐ 2. 25 % ☐ 3. 50 % ☐ 4. 75 % ☐ 5. 100 %

☐ 3.7

3.8 อัตราการปล่อยแปลงโคไม่น้อยกว่า 1 ตัว / 1 ไร่ มีประสิทธิภาพการผลิตเพิ่มขึ้น

- ☐ 1. ไม่เพิ่ม ☐ 2. 25 % ☐ 3. 50 % ☐ 4. 75 % ☒ 5. 100 %

☐ 3.8

3.9 สำหรับผู้เลี้ยงสัตว์ปีก การศึกษาวิจัยเรื่องใดได้มีประโยชน์สำหรับท่านมากที่สุด

- ☐ 1. การใช้เกลบเป็นวัสดุรองนอนสำหรับเป็ด
☐ 2. การเสริมสมุนไพรกระเพราและหอมแดงต่อประสิทธิภาพการผลิต
☐ 3. ไม่มี

☐ 3.9

3.10 สำหรับผู้เลี้ยงโค การศึกษาวิจัยเรื่องใดมีประโยชน์สำหรับท่านมากที่สุด

- ☐ 1. การใช้น้ำส้มควันไม้ผลพลอยได้ทางการเกษตรกำจัดพยาธิภายนอกในโค
☒ 2. อัตราการปล่อยแปลงหญ้าที่เหมาะสมต่อสภาพการเลี้ยงในปัจจุบัน
☐ 3. ไม่มี

☐ 3.10

ตอนที่ 4 : ผลสรุปการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และองค์ความรู้ในการนำไปใช้ (เป็นกลุ่ม)

4.1 การนำสมุนไพรสะแกมาถ้ำพวยาธิเปิดได้หรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

4.2 การใช้ส่วนผสมไม้ต่อการกำจัดพยาธิภายนอกของโคและอัตรการปล่อยแปลงหญ้าไม่น้อยกว่า 1 ตัว/ไร่ เหมาะสมหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

.....

4.3 การใช้เกลบรองนอนและการเสริมสมุนไพรกระเพราและหอมสามารถเพิ่มประสิทธิภาพหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

.....

4.4 ปัญหาของการนำโครงการวิจัยครั้งนี้ไปใช้คือ อะไร และมีผลพลอยอย่างไร

.....

.....

.....

.....

4.5 ท่านคิดว่าโครงการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 5 : ข้อเสนอแนะทั่วไป (รายบุคคล)

5.1

.....

.....

.....

.....

5.2

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Rajabhat Samut Prakan Rajabhat University

การสัมภาษณ์ข้อมูลสภาพการเลี้ยงเป็ดในเขต จังหวัดนครสวรรค์

1) ฟาร์ม โชคชัย

เจ้าของนาย โชคชัย ขุนพงศ์ทอง ที่อยู่ ต. วังพิบูล อ. ชุมแสง

จ. นครสวรรค์

ข้อมูลฟาร์ม เลี้ยงเป็ดตั้งแต่แรกเกิด - อายุ 6 เดือนเริ่มไข่ ไข่สูงสุดได้

93% นาน 1 เดือน ปัจจุบันมีเป็ดอยู่ประมาณ 2,700 ตัว และ
ทำตัวเพิ่มในเดือนกรกฎาคม 2552 อีก 8,000 ตัว โดยมีทั้งการ
ซื้อเป็ดสาวเข้ามาเสริมโยซื้อเป็ดสาวมาตัวละ 105 บาท/ตัว และ
ขายเป็ดปดตัวละ 50 บาท/ตัว โดยคาดว่าราคาไข่จะแพงขึ้น เดือน
มกราคม – กุมภาพันธ์ อาชีพเสริมการเลี้ยงเป็ดคือการ เลี้ยงปลา
สวายและมูลเป็ด ถุงละ 20 บาท / 30 กก.

สูตรอาหารเป็ดที่ฟาร์ม : เป็ดเล็กใช้หัวอาหารผสมกับหัวดิน (น้อย : มาก) ช่วง
เปิดไข่ใช้หัวอาหารผสมข้าวดินและรำหยาบโดยผสม 1 ครั้ง 620
กก/ครั้ง (120 : 320 : 180 กก. ตามลำดับ) โรคที่พบในฟาร์ม
คือ เพสค และนิวคัก

2. ฟาร์มเปิดเนื้อ พงษ์กร

ที่อยู่

ข้อมูลฟาร์ม

ด. หนองเต่า อ. แก้วเลี้ยว จ. นครสวรรค์

เลี้ยงเปิดเนื้อและเป็นเทศ โดยเลี้ยง 60-70 วัน จำนวนเปิดในฟาร์ม 600 ตัว ราคาหน้าฟาร์ม กก.ละ 65 บาท ปัญหาของฟาร์มและกำลังจะแก้ไข พื้นเปือกเปื้อนอาจก่อให้เกิดการหมักหมมของโรค พบกลิ่นเหม็น โดยการผลิต เป็ดที่ฟาร์มจะใช้พ่อคุมฝูง 1:5 ตัวนาน 2 ปี และปัจจุบันมีแม่เป็ดอยู่ 30 แม่ การดำเนินงานของฟาร์มจะผลิตเปิดเนื้อมากขึ้นเพื่อช่วงตรุษจีนและปีใหม่

การให้อาหาร : เป็นบาบาริ (เปิดเนื้อ) ใช้อาหารสำเร็จรูปเปิดเลี้ยง 600 ตัว

ใช้อาหาร 100 ลูก หรือ ประมาณ 3000 กก. นาน 2 เดือน ขาราคาเปิดหน้าฟาร์ม กิโลกรัมละ 65 บาท ส่วนเปิดเทศ จะมีต้นทุนกว่าตลาดไม่ต่างกัน โดยใช้สูตร อาหารเปิดผสมข้าวไก่ดอกหญ้าและรำหยาบ โรคที่พบในฟาร์ม คือ เพสก และอหิวาต์

3. ฟาร์ม ทิติมา

เจ้าของ นางทิติมา ศิริลักษณ์

ที่อยู่ ต. สระแก้ว อ. ลาดยาว จ. นครสวรรค์

ข้อมูลฟาร์ม กำลังเลี้ยงเป็ดนางสาว จำนวน 300 ตัว ลักษณะการเลี้ยงปล่อย
แปลงนาเพื่อกินหอยในนา ผลผลิตไข่บริโภคในครอบครัวและส่งขาย
ในตลาด

สูตรอาหารที่ให้ : เสริมเมื่อขึ้นจากแปลงข้าวไร่และข้าวเปลือก

4. ฟาร์มลุงกู้

เจ้าของ นายกู้ วงศ์บุญมา

ที่อยู่ ต. ตาสังข์ อ. บรรพตพิสัย จ. นครสวรรค์

ข้อมูลฟาร์ม เลี้ยงเป็ดไข่ จำนวน 4,000 ตัว เป็ดให้ผลผลิต สูงสุด 80%

นานไม่ถึงเดือน ปัญหาที่พบคือปัญหาต้นทุนค่าอาหาร แต่ภายในพื้นที่สามารถหาวัตถุดิบ เช่น ข้าวไ่ดดอกหญ้า รำหยาบและมันเส้น ใบกระถิน ราคาถูกได้

อาหารที่ใช้ : ข้าวไ่ดดอกหญ้าเป็นหลักและมียาตามีนบำรุงรังไข่เสริม

สมาชิกเกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดไล่ทุ่งและโคเนื้อที่เข้าร่วมโครงการ

1. นายยอดยิ่ง โพธิ์หันต์
ที่อยู่ 120 หมู่ที่ 2 ตำบล ท่าจีว อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์
2. นายสมทบ อุดมวงษ์
ที่อยู่ 162/2 หมู่ที่ 3 ตำบล ท่าจีว อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์
- 3 นายชาญ หอมชะเอม
ที่อยู่ 73 หมู่ที่ 1 หมู่บ้าน บางตาหงาย ตำบล บางตาหงาย
อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์
4. นาย อติศร หอมจันทร์วัลลี
ที่อยู่ 241 หมู่ที่ 2 หมู่บ้าน ตาสังข์เหนือ ตำบล ตาซัด
อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์
5. นาย ตูม การภักดี
ที่อยู่ 28/1 หมู่ที่ 3 หมู่บ้าน อ่างทอง ตำบล อ่างทอง
อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์
6. นาย เรืองพันธุ์ นามสกุล -
ที่อยู่ 96 หมู่ที่ 6 ตำบล อ่างทอง
อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์
7. นาย ทนง นามสกุล -
ที่อยู่ 112/1 หมู่ที่ 2 หมู่บ้าน อ่างทอง ตำบล อ่างทอง
อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์
8. นาย สุนทร อัยกุล
ที่อยู่ 6/3 หมู่ที่ 5 หมู่บ้าน หนองเสือ ตำบล หนองกรด
อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์

9. นาง ศิริรัตน์ สายแวว

ที่อยู่ 955 หมู่ที่ 8 หมู่บ้าน คลองอ่างทอง ตำบล หนองตาง
อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

10. นาย วิเชียร สายไหม

ที่อยู่ 20/2 หมู่ที่ 4 หมู่บ้าน บ้านเขาหุบ ตำบล บ้านแดน
อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

11. นาย เจนศึก เจริญศิลป์

ที่อยู่ 136 หมู่ที่ 2 หมู่บ้าน บ้านคลอง ตำบล อ่างทอง
อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

12. นาย บุญส่ง ไกรสัย

ที่อยู่ 97/2 หมู่ที่ 3 หมู่บ้าน ส้มเสี้ยว ตำบล ท่าจั่ว
อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

13. นาย ตุม การภักดี

ที่อยู่ 28/1 หมู่ที่ 3 หมู่บ้าน อ่างทอง ตำบล อ่างทอง
อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

14. นาย ขวน เปรียนเจริญ

ที่อยู่ 41 หมู่ที่ 4 หมู่บ้าน - ตำบล ท่าจั่ว
อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์

15. นาย ประไพ ลินโป้

ที่อยู่ 1/2 หมู่ที่ 4 หมู่บ้าน ท่าแรด ตำบล อ่างทอง
อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์

16. นางอำพัน ยั่งยืน

ที่อยู่ 75 หมู่ที่ 6 หมู่บ้าน หุ่งไถ่ดิน ตำบล อ่างทอง
อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์

17. นาง มาริน อันชุกฤทธิ์

ที่อยู่ 88/5 หมู่ที่ 5 หมู่บ้าน ห้วยเปี้ย ตำบล บางแก้ว
อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์

18. นายวิชา อ่ำเรียง

ที่อยู่ 60 หมู่ที่ 1 หมู่บ้าน หนองตางู ตำบล หนองตางู
อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์

19. นางสาว วาริณี อัยกุล

ที่อยู่ 6/3 หมู่ที่ 5 หมู่บ้าน หนองเสือ ตำบล หนองกรด
อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์

20. นาย ลิจิต สายแว

ที่อยู่ 95/5 หมู่ที่ 8 หมู่บ้าน คลองอ่างทอง ตำบล หนองตางู
อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์

21. นางสาวอภิมย์ วงษ์วิภาค

ที่อยู่ 72/1 หมู่ที่ 4 หมู่บ้าน วังพระหิน ตำบล บางแก้ว
อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

22. นาย ประยงค์ ไส้ไหม

ที่อยู่ 106 หมู่ที่ 4 หมู่บ้าน บ้านนาหุบ ตำบล บ้านแดน
อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

23. นาย สมักร ยาโตปนา

ที่อยู่ 93/1 หมู่ที่ 3 หมู่บ้าน แหลมถน ตำบล บางตาหงาย
อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

24. นาง คำฝั้น คงเมือง

ที่อยู่ 45/2 หมู่ที่ 4 หมู่บ้าน บางตาหงาย
ตำบล บางตาหงาย อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

25. นาย ไกล่รุ่ง ศรีสิทธิ

ที่อยู่ 6/1 หมู่ที่ 2 หมู่บ้าน เนินมะขามงาม ตำบล หนองกระโดน
อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์

26. นางสาววันดี เปี่ยมศิริ

ที่อยู่ 117 หมู่ที่ 4 หมู่บ้าน ตำบล น้ำทรง
อำเภอ พยุหะคีรี จังหวัด นครสวรรค์

27. นาง เกสร วงษ์วิภาค

ที่อยู่ 72/4 หมู่ที่ 4 หมู่บ้าน วัดพระหิน ตำบล บางแก้ว
อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์

28. นาย อุทัย อันชูฤทธิ์

ที่อยู่ 88/5 หมู่ที่ 5 หมู่บ้าน ห้วยเปี้ย ตำบล บางแก้ว
อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์

29. นาง กฤษณา สายทองคำ

ที่อยู่ 108 หมู่ที่ 3 หมู่บ้าน หนองเจ็ดหาบ ตำบล ตาซัด
อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์

30. นางรัศมี นาคพันธ์

ที่อยู่ 324/2 หมู่ที่ 4 หมู่บ้าน กะสัง ตำบล กะสัง
อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์

31. นาย เสน่ห์ แก้วคำ

ที่อยู่ 353/1 หมู่ที่ 4 หมู่บ้าน วัด ตำบล ตาสัง
อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์

32. นาย กู้ วงศ์บุญมา

ที่อยู่ 33 หมู่ที่ 6 หมู่บ้าน กาสัง ตำบล กาสัง
อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์

33. นางสาวฝน หนองน้ำเขียว

ที่อยู่ 314/2 หมู่ที่ 4 หมู่บ้าน หนองน้ำเขียว ตำบล ท่าจั่ว
อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์

34. นางประหยัด แสงอรุณ

ที่อยู่ 337/1 หมู่ที่ 4 หมู่บ้าน วัง ตำบล ตาสัง
อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์

35. นายนราเมศร์ มีสวาท

ที่อยู่ 176/3 หมู่ที่ 3 หมู่บ้าน - ตำบล ท่าจั่ว
อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์

36. นายสนอง ม่วงพลัน

ที่อยู่ 192 หมู่ที่ 3 หมู่บ้าน - ตำบล ท่าจั่ว
อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์

37. นาย จำนงค์ นนทลักษณ์

ที่อยู่ 203 หมู่ที่ 3 หมู่บ้าน ท้องคุ้ง ตำบล ท่าจั่ว
อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

38. นาย สละ ยั่งยืน

ที่อยู่ 88 หมู่ที่ 6 หมู่บ้าน ตำบล อ่างทอง
อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

39. นาย ไพโรจน์ โตจั่น

ที่อยู่ 1/1 หมู่ที่ 4 หมู่บ้าน ท่าแรด ตำบล อ่างทอง
อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์

40. นาง สนทอง กิ่งจำปา

ที่อยู่ 80 หมู่ที่ 6 หมู่บ้าน - ตำบล อ่างทอง
อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์

41. นางสาวปรีศนา โปธัสสะ
ที่อยู่ 63 หมู่ที่ 6 หมู่บ้าน หุ้งไถ่เถื่อน ตำบล อ่างทอง
อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์
42. นาย ชำ วายะบรรณ
ที่อยู่ 1/2 หมู่ที่ 7 หมู่บ้าน บ้านคลอง ตำบล อ่างทอง
อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์
43. นายวิชา ยิ่งยืน
ที่อยู่ 75 หมู่ที่ 6 หมู่บ้าน หุ้งไถ่เถื่อน ตำบล บรรพตพิสัย
อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์
44. นางสาววาสนา ใจลูกใส
ที่อยู่ 73 หมู่ที่ 6 หมู่บ้าน - ตำบล อ่างทอง
อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์
45. นาย ชัยวัฒน์ ยิ่งยืน
ที่อยู่ 75 หมู่ที่ 6 หมู่บ้าน หุ้งไถ่เถื่อน ตำบล อ่างทอง
อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์
46. นาย สวัสดิ์ เกตุเทียน
ที่อยู่ 121/1 หมู่ที่ 3 หมู่บ้าน ท่าจันทร์ ตำบล บ้านแดน
อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์
47. นาง น้ำวัน นวมหอม
ที่อยู่ 64/3 หมู่ที่ 1 หมู่บ้าน บ้านแดน ตำบล บ้านแดน
อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์
48. นาย สมนึก อิ่มเต็ม
ที่อยู่ 8/8 หมู่ที่ 4 หมู่บ้าน - ตำบล บ้านแดง
อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์

49. นางคำ พันธุ์สิงห์

ที่อยู่ 62 หมู่ที่ 9 หมู่บ้าน บ้านแดน ตำบล บรรพตพิสัย

อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์

50. นายธนา ยิ้มพะวัน

ที่อยู่ 64/1 หมู่ที่ 3 หมู่บ้าน บ้านแดน ตำบล บ้านแดน

อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
Rajabhat Nakhon Sawan Rajabhat University

ภาคผนวก

หลักฐานการนำเสนอผลงานวิจัย

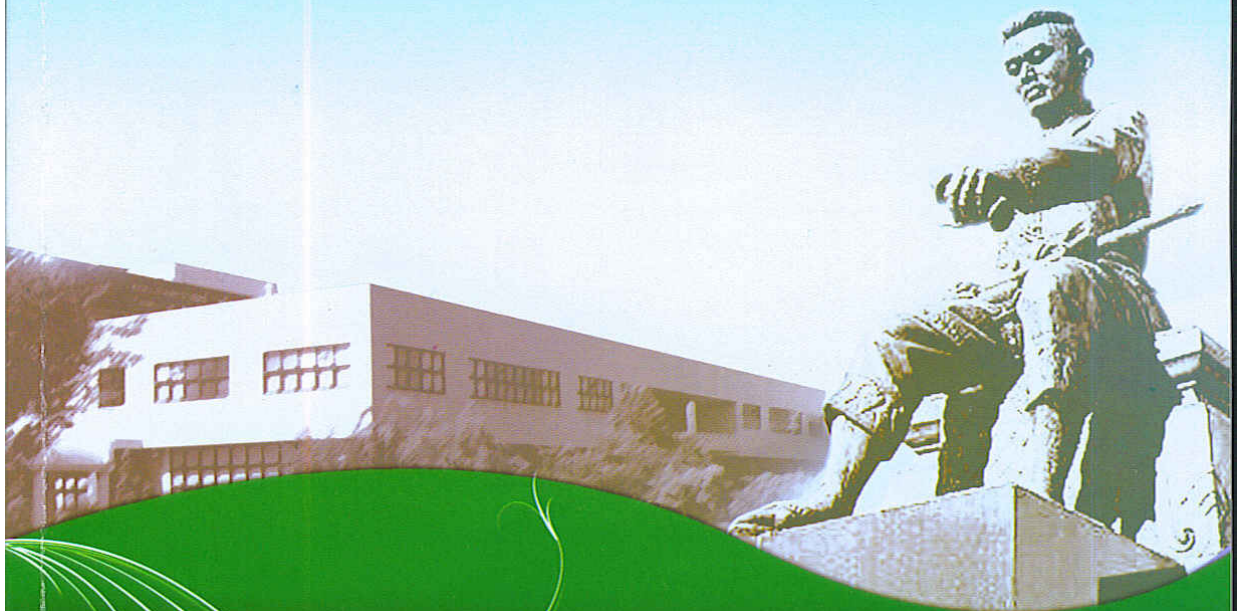
Abstract Book

การประชุมวิชาการ

งานเกษตรนเรศวร ครั้งที่ 7

(เกษตรภาคเหนือตอนล่าง)

“เกษตรภู่วิกฤตเศรษฐกิจไทย”

29 - 30 กรกฎาคม 2552

คณะเกษตรศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
มหาวิทยาลัยนเรศวร

PA-1

การศึกษาลักษณะเฉพาะของฟาร์มโคเนื้อรายย่อยในเขตจังหวัดนครสวรรค์และอุทัยธานี
Study on the Characteristic of Small Scale Beef farm in Nakhon Sawan and Uthai Thani Province

ธันวา ไวยบท¹, อภิชาติ อำนาง¹, มนต์รี ทองเชื้อ¹, ศิริณภา พะนัน¹, อติสร ปันพระ¹ และวิทยา เขียนสุข¹
Thunwa Wiyabot¹, Apichat Amnat¹, Montree Thongchuea¹, Sirinapa Pannan¹, Adichorn Phunpa¹ and Wittaya Kiansuk¹

Abstract

Study on the characteristic of beef minor farm in Nakhon Sawan and Uthai Thani province. The objectives of this research were to study the general information of beef minor farmers in Nakhon Sawan and Uthai Thani province, to be the outline for the problems solving to promote sustainable farming. The survey was conducted in all 90 farm cases by using questionnaire and interview, during 2007-2008. The results indicated that increasing the of 85 percent of farm holders were male of 50-60 years age average. Most of the farms had 5 house-hold labours for beef production 5 persons and earned average annual income from beef of 33,000 baht per years. The pattern of beef primarily produced methods are 15% for rotate grazing system supplemented with concentrate. The major problems were associated with low price of beef and rotate grazing system in dry season. The way for the farmer who is able to pursue this substantial occupation should be selected into reduce and eliminate the agent or middle man, promote the motivation for good public relations for all of the nation to consume more beef and supply management for production of feed grains and grasses. In conclusion, farmer were appreciated in this profession but were not to increase the productivity.

Keywords: Beef cattle, Nakhon Sawan and Uthai Thani province.

บทคัดย่อ

การศึกษาลักษณะเฉพาะของฟาร์มโคเนื้อรายย่อยในเขตจังหวัดนครสวรรค์และอุทัยธานีมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลลักษณะทั่วไปของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อรายย่อย และเพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาการผลิตโคเนื้อให้กับเกษตรกรในเขตจังหวัดนครสวรรค์และอุทัยธานี โดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์จากฟาร์มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จำนวน 90 ฟาร์ม ระหว่างปี 2550-2551 ผลการศึกษาปรากฏว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อในเขตจังหวัดนครสวรรค์และอุทัยธานี ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 85) และมีอายุเฉลี่ย 50-60 ปี (ร้อยละ 30) โดยแต่ละครอบครัวมีแรงงานประจำ 5 คน มีรายได้เฉลี่ย 33,000 บาท รูปแบบการเลี้ยงโคเนื้อทั้ง 2 จังหวัดคล้ายกัน โดยเป็นการเลี้ยงแบบปล่อยแปลงหญ้าหมุนเวียน และเสริมด้วยอาหารข้น รวงสับ (ร้อยละ 15) ปัญหาหลักของเกษตรกรทั้ง 2 จังหวัด พบว่า โคเนื้อมีราคาถูกและปัญหาด้านการจัดการแปลงหญ้าในช่วงฤดูแล้ง สำหรับแนวทางการประกอบอาชีพที่ยั่งยืน ควรลดบทบาทของพ่อค้าคนกลาง, ส่งเสริมให้คนในประเทศหันมาบริโภคเนื้อโคให้มากขึ้น และให้ความรู้ด้านการจัดการพืชอาหารสัตว์ที่เหมาะสมต่อพื้นที่ ส่วนในสภาพการเลี้ยงปัจจุบันเกษตรกรส่วนใหญ่พอใจในอาชีพแต่ไม่ต้องการขยายกำลังการผลิตโคเนื้อให้สูงขึ้น

คำสำคัญ: โคเนื้อ, ฟาร์มรายย่อย, จังหวัดนครสวรรค์ และอุทัยธานี.

¹ภาควิชาเทคโนโลยีการเกษตร, คณะเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 60000.

²Department of Agricultural Technology, Faculty of Agricultural Technology and Industrial Technology Nakhon Sawan Rajabhat University, 60000.

 การประชุมวิชาการสู่ทางสัปดาห์ที่ 20 ประจำปี 2553
"เปิดโลกทัศน์ทางสัตวแพทยกับสถานการณ์ปัจจุบัน"

 วิทยาลัยสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 28-29 มกราคม 2553
 วิทยาลัยสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เนื่องในโอกาสฉลองครบรอบ 45 ปีแห่งการสถาปนาภาควิชาสัตวบาลเชียงใหม่
 วันที่ 28-29 มกราคม พ.ศ. 2553
 ณ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การศึกษาการจัดการองค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้สมุนไพร ของเกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดรายย่อยในเขตจังหวัดนครสวรรค์

อันทา ไวยบท¹ ทวีโชค ตะม้ายศรี² ภัสรา วุฒิตินันท์³ มหิเดช นิเวส⁴ และ ผกาพันธุ์ ชานูสมิตร⁵

¹สาขาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ ภาควิชาเทคโนโลยีการเกษตร
คณะเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
²สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

บทคัดย่อ

การจัดการความรู้การใช้สมุนไพรในท้องถิ่นต่อการผลิตเปิดแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในเขตจังหวัดนครสวรรค์เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการองค์ความรู้ระดับชุมชนและความเข้าใจของหลักการใช้สมุนไพรต่อการผลิตเปิด สำหรับประยุกต์ใช้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์จากฟาร์มจำนวน 100 ฟาร์ม ระหว่างเดือนมกราคม-เมษายน พ.ศ. 2552 ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดส่วนใหญ่ในเขตจังหวัดนครสวรรค์เป็นเพศชาย (ร้อยละ 58) และมีอายุเฉลี่ย 44-46 ปี โดยแต่ละครอบครัวมีแรงงานประจำ 4-6 คน มีรายได้จากการเลี้ยงปศุสัตว์เฉลี่ย 118,700 บาท/ปี องค์ความรู้ที่เป็นผลจากการจัดการความรู้ในระดับชุมชนของกลุ่มเกษตรกรด้านการใช้สมุนไพรในสัตว์ ได้ศึกษาความรู้ที่มีผลจากการจัดการองค์ความรู้ต่อการผลิตเปิดในเขตจังหวัดนครสวรรค์พบว่า ปัจจุบันกระแสการใช้สมุนไพรมีมากขึ้นแต่ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับการใช้สมุนไพรยังมีน้อย ส่งผลให้ผู้ใช้งานความรู้และวิธีการใช้ที่ถูกต้องเหมาะสม และพบว่าสมุนไพรไทยมีศักยภาพที่ใช้ทดแทนวัตถุสังเคราะห์ที่เติมในอาหารได้ แต่หากมีข้อมูลวิจัยทางด้านสมุนไพรอย่างต่อเนื่องและเป็นเอกภาพ คงจะเป็นประโยชน์กับเกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ดต่อไปในอนาคต

คำสำคัญ : องค์ความรู้ สมุนไพร เป็ด เกษตรกร จังหวัดนครสวรรค์

ผู้รับผิดชอบบทความ: อันทา ไวยบท สาขาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ ภาควิชาเทคโนโลยีการเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ 60000, E-mail : Art_2929@hotmail.com

Study on the Knowledge Management of Herb of Entrepreneur Duck Minor Farm in Nakhon Sawan Province

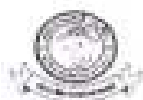
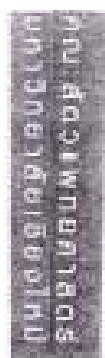
Thunwa Wiyabol¹, Taweeshock Lamalsri², Tatsara Wuttipan¹, Mahidol Niwas¹
and Phakapun Chansamuk²

¹ Animal Production Technology, Department of Agricultural Technology, Faculty of
Agricultural Technology and Industrial Technology, Nakhon Sawan Rajabhat University

² Nakhon Sawan Livestock office, Nakhon Sawan Province

Abstract

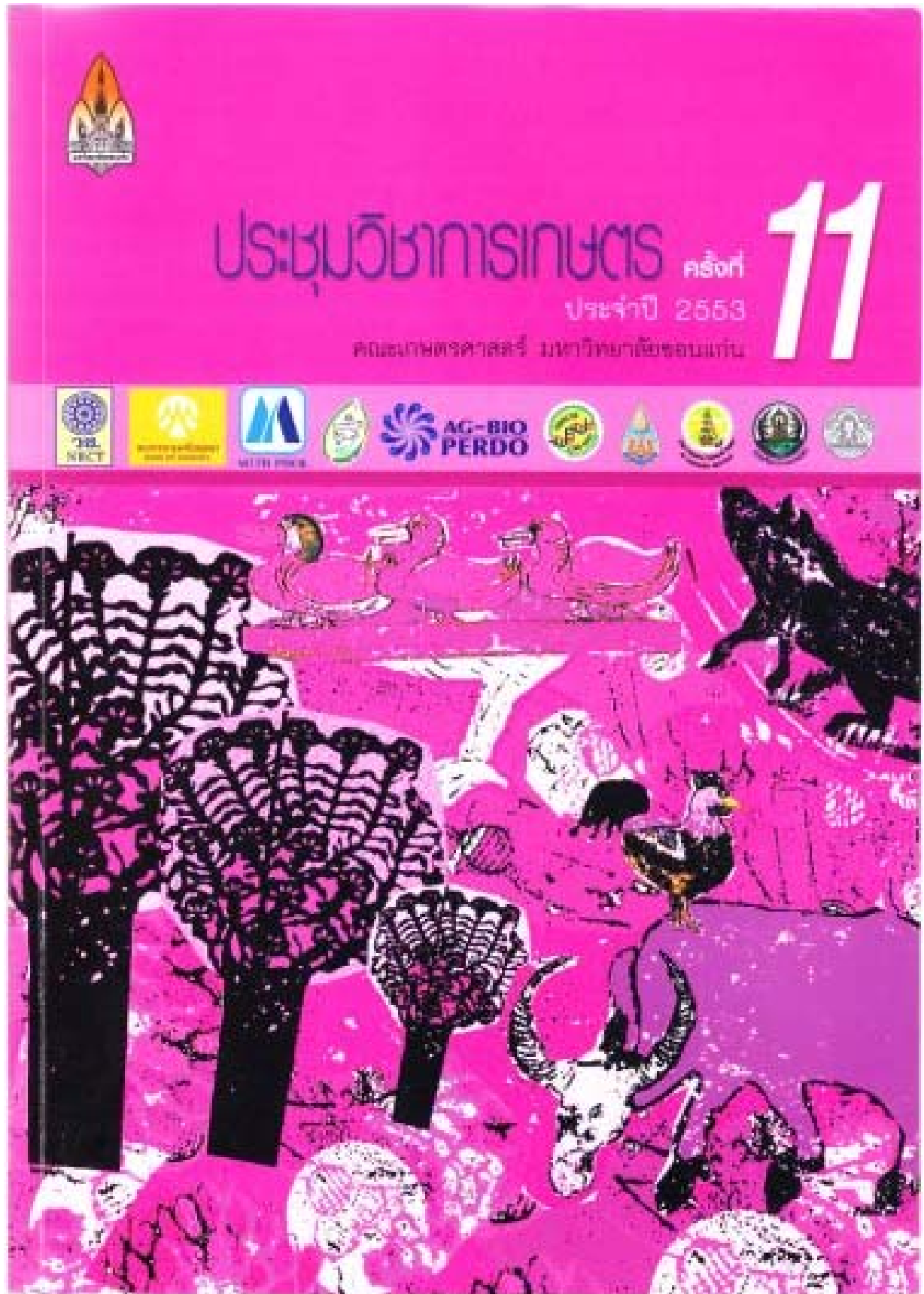
The knowledge management of herb from the local wisdom on duck production for development of economy community in Nakhon Sawan province. The objectives of the knowledge management were determined and the current study was studying the understanding of the philosophy, herbs of sufficiency economy applications. The survey was conducted in all 100 farm cases by using questionnaires and interview, during January – April 2009. The results indicated that increasing 58 percent of farm holders were male of 44 – 46 years age average. Most of the farms had 4-6 houses – hold Labours for animal production and earned average annual income from live stock of 118,700 baht per years. The knowledge as a result of knowledge management was also determined families from using herbs of animal were randomly sampled based on the main activity. The study of knowledge as a result of knowledge management was also determined on duck production cases in Nakhon Sawan province. The results also have both positive and negative sides for those duck. At

the present time, tendency in using of this herb is increasing while the scientific data is still little. So those, users still have little knowledge on this and cause of unsuitable used. The research results were still piece-bit lacking of continuation for picturing their in vivo medicinal value to the point that the industries could confidently implement in their operation.

Keywords: knowledge, herb, duck, farmer, Nakhon Sawan province

Corresponding author: Thunwa Wiyabot, Animal Production Technology, Department of Agricultural Technology, Faculty of Agricultural Technology and Industrial Technology, Nakhon Sawan Rajabhat University 60000, E-mail : Art_2929@hotmail.com

ผลของการเสริมสมุนไพรกระเทียมและหอมแดงในอาหารหมูเป็ดต่อการเพิ่มอัตราการการเจริญเติบโตและค่าชีวเคมี

Effects of dietary supplementation of *Orimum sanctum* L. and *Allium ursulinicum* L. in duck ration on growth performance, hematology and blood chemistry

ธันวรา วิษยกุล¹, ทวีโชค ละม้ายศรี¹, ศศิธารา วุฒิพันธ์¹, มหิดล นิเวศ¹ และ พลทิพย์ ชานูชนิกุล¹

Thanywa Wiyakul¹, Taweechock Lamaisri¹, Satsara Wuttinani¹, Mahidol Niwas¹ and Phakaporn Chansarnuk¹

¹ สาขาเทคโนโลยีการเกษตร, ภาควิชาเทคโนโลยีการเกษตร, คณะเทคโนโลยีการเกษตรและสหกรณ์ วิทยาลัยเกษตรกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 60000 โทรศัพท์: 056-219100 ต่อ (2321, 3147), โทรสาร: 056-221334

¹ สำนักอนุรักษ์สัตว์ปีก กรมการสัตว์, กรมการสัตว์, 60000.

¹ Animal Production Technology, Department of Agricultural Technology, Faculty of Agricultural Technology and Industrial Technology, Nakhon Sawan Rajabhat University, 60000. Telephone : 056-219100 (2321, 3147), Fax : 056-221334

¹ Nakhon Sawan Livestock office, Nakhon Sawan Province, 60000.

* Corresponding author: An_2929@hotmail.com

บทคัดย่อ

ผลของการเสริมสมุนไพรกระเทียมและหอมแดงในระดัณ 1 เปอร์เซ็นต์ของเป็ดระยะเลี้ยงต่อการเพิ่มอัตราการการเติบโต พบว่า การเสริมสมุนไพรที่มีอัตราการเจริญเติบโตสูงกว่าการทดลอง (3-4 สัปดาห์) สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) แต่การเสริมสมุนไพรกระเทียมและหอมแดงในระดัณ 1 เปอร์เซ็นต์ของน้ำหนักตัวเป็ดระยะเลี้ยง ปริมาณเม็ดเลือดขาวทั้งหมดค่าโลหิตวิทยาและค่าชีวเคมีแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติจากกลุ่มควบคุม ($P > 0.05$)

คำสำคัญ : การผลิตเป็ด, กระเทียม, หอมแดง

Abstract

The effect of supplementation 1% BW of *Orimum sanctum* L. and *Allium ursulinicum* L. on performance duck showed the average daily gain dur 0-4 week higher than control were significantly different ($P < 0.05$). The effect of supplementation 1% BW of *Orimum sanctum* L. and *Allium ursulinicum* L. on Hematology in duck showed the hematology and blood biochemistry were not significantly different ($P > 0.05$).

Key words: Duck production, *Orimum sanctum* L., *Allium ursulinicum* L.

บทนำ

ปัจจุบันการผลิตสัตว์ทำถึงวงกว้างให้มีการลดการใช้ยาปฏิชีวนะและจากสัตว์โรค เนื่องจากมีปัญหาด้านความปลอดภัยซึ่งก่อให้เกิดโรคในระยะเวลาไม่ปลูกกัก ดังนั้นจึงมีความจำเป็นและเร่งด่วนเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องลดการใช้ยาปฏิชีวนะ เพื่อกระตุ้นการเจริญเติบโตและควบคุมพยาธิและโรคของลดอันตรายต่อความต้องการของสัตว์โรค ทั้งตัวประเทศและภายในประเทศ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่จะต้องลดการใช้ยาปฏิชีวนะและลดการใช้ยาปฏิชีวนะ การนำสมุนไพรที่มีอยู่เป็นจำนวนมากมาประยุกต์ใช้เพื่อช่วยทำให้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพมากขึ้น (จิราณี, 2546)

ซึ่งสมุนไพรเป็นสมุนไพรที่มีคุณสมบัติที่สามารถนำมาใช้ใช้ได้จริง เป็นกระบวนการจัดการผลิตผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสม และเป็นทางเลือกที่ดีกว่าการใช้ยาปฏิชีวนะ ในการป้องกันโรคโดยอาศัยการจัดการที่ร่วมที่ดี หรือการใช้สมุนไพรที่มีคุณสมบัติสูงสมุนไพรที่มีคุณสมบัติสูง เพื่อใช้ในการจัดการการผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ประสานกับการจัดการด้วยสมุนไพรพื้นบ้านเป็นการช่วยในการผลิตทางยาของเกษตรกรและการนำไปใช้ประโยชน์จากสมุนไพรเพิ่มมากขึ้น การศึกษาการใช้กระเทียมและหอมแดงเป็นสมุนไพรที่มีคุณสมบัติสูงในการป้องกันโรคโดยอาศัยการจัดการที่ร่วมที่ดี หรือการใช้สมุนไพรที่มีคุณสมบัติสูงช่วยในการลดอันตรายต่อความต้องการของสัตว์โรค (มลิน, 2530 ; จิราณี, 2542)

ดังนั้นการศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาการใช้สมุนไพรกระเทียมและหอมแดงต่อสมรรถภาพการเกิด ค่าไอทีคิวตามระดับไขมันของบึงค้ำหวุ่นเป็นแนวทางการใช้ทดแทนยาปฏิชีวนะต่อไป

อุปกรณ์และวิธีการ

เปรียบเทียบการใช้สมุนไพรในไก่สมุนไพรกระเทียมและหอมแดงในอาหารเปิดโคอพรูเพชันระบบ 1 - 0.5t group ในเปิดไข่ระยะเล็ก ช่วง 0-4 สัปดาห์ จำนวน 30 ตัว แบ่งเป็น 2 ทรีทเมนต์ ทรีทเมนต์ที่ 1 : ไม่เสริมสมุนไพร (กลุ่มควบคุม) ทรีทเมนต์ที่ 2 : เสริมสมุนไพรกระเทียมและหอมแดง 1 % น้ำหนักตัวเปิดระยะเล็กของคู่ผสมอาหารระดับ 20 %CP โดยสมุนไพรที่ใช้เป็นสมุนไพรกระเทียมและหอมแดงเกรด 1 บด ทำการทดลองเป็นเวลา 4 สัปดาห์ ภายใต้สภาพการเลี้ยงแบบปล่อย ในฤดูฝน ระหว่างการทดลองเก็บข้อมูลเพื่อคำนวณหาสมรรถภาพการเกิด ถังและต่อถึงการทดลองวางตัว พร้อมเก็บตัวอย่างเนื้อเยื่อเพื่อตรวจค่าไอทีคิวตามระดับไขมัน

นำข้อมูลการทดลองวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของทรีทเมนต์ด้วยวิธี Duncan New Multiple Range Test (DMRT) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (SAS, 1985)

ผลการศึกษาและวิจารณ์

การเสริมสมุนไพรกระเทียมและหอมแดงในระดับ 1 เปอร์เซ็นต์ของน้ำหนักร่างกายเปิดไข่ระยะเล็กต่อประสิทธิภาพการเกิดเปิดไข่ระยะเล็ก ช่วง 0-4 สัปดาห์ มีปริมาณอาหารที่กิน, น้ำหนักตัวที่เพิ่มขึ้น, อัตราการเปลี่ยนอาหาร, อัตราการเจริญเติบโต, อัตราการตาย และต้นทุนค่าอาหารต่อน้ำหนักตัวเพิ่มขึ้น 1 กก. มีผลดัง Table 1

Table 1. Effects of *Ocimum sanctum* L., *Allium ascalonicum* L. on growth performance of young laying ducks during 0-4 wks.

Items	Control	Supplement	SEM
Initial wt. (kg/head)	60	60	
Feed intake (kg/head/day)	144	142	0.03
Weight gain (kg)	720	750	0.74
FCR (kg/kg)	4.12	4.07	0.30
ADG (g/d)	25.71 ^a	26.78 ^a	0.12
Mortality rate (%)	4	4	0.28
Cost of gain (baht/kg)	13.27	13.11	0.09

การเสริมสมุนไพรกระเทียมและหอมแดงระดับ 1 เปอร์เซ็นต์ของน้ำหนักร่างกายเปิดไข่ระยะเล็ก ช่วง 0-4 สัปดาห์ จากตารางที่ 1 มีอัตราการเจริญเติบโต (26.78 กรัม/ตัว/วัน) สูงกว่ากลุ่มควบคุม (25.71 กรัม/ตัว/วัน) แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) สำหรับปริมาณอาหารที่กิน, น้ำหนักตัวที่เพิ่มขึ้น, อัตราการเปลี่ยนอาหาร, อัตราการตาย และต้นทุนค่าอาหารต่อน้ำหนักตัวที่เพิ่มขึ้น 1 กก. ผลของการทดลองแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

ศึกษาผลของการเสริมกระเทียมและหอมแดงต่อค่าไอทีคิวตามระดับไขมันของบึงค้ำหวุ่น

การศึกษาการเสริมกระเทียมและหอมแดงในเปิดไข่ระยะเล็กต่อค่าไอทีคิวตามระดับไขมัน พบว่า การเสริมสมุนไพรกระเทียมและหอมแดงในระดับ 1 เปอร์เซ็นต์ของน้ำหนักร่างกายเปิดไข่ระยะเล็กต่อค่าไอทีคิวตามระดับไขมัน พบการเสริมสมุนไพรมีแนวโน้มค่า MCV (139.69 fl, MCH (64.60 pg), MCHC (49.45 g/dl), RDW (11.20%), Platelet count ($7,000 \times 10^3$ cells/ μ l), Gamma GT (2.50 IU/L), AST, SGOT (26 IU/L) สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P > 0.05$) และการเสริมสมุนไพรกระเทียมและหอมแดงระดับ 1 เปอร์เซ็นต์ของน้ำหนักร่างกายในอาหารเปิดไข่ระยะเล็กมีแนวโน้มค่า Hemoglobin ; Hb (11.20 g/dl), Hematocrit ; Hct (22.50) และ RBC count (1.74 $\text{Me}10^{12}/\text{mm}^3$) ต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P > 0.05$) ดัง Table 2

Table 2. Effects of *Ocimum sanctum* L., *Allium auriculanicum* L. on hematology and blood chemistry in young laying ducks.

Blood chemistry	Control	Supplements	SEM
Hemoglobin ; Hb (g/dl)	11.75	11.20	0.47
Hematocrit ; Hct (%)	28.00	22.50	0.25
RBC count (Mcells/ mm ³)	2.19	1.74	0.90
MCV (fl)	128.60	130.60	0.60
MCH (pg)	54.10	64.60	0.15
MCHC (g/dl)	42.65	49.45	0.75
RDW (%)	10.60	11.20	0.90
Platelet count (cell/dl)	6,500	7,000	0.50
Gamma GT (IU/L)	1.50	2.50	0.2
AST (SGOT) (U/L)	34.50	10.00	0.25

การเกิดปฏิกิริยาของไทธเน่ส ระบบการเกิดปฏิกิริยาก็จะมีการใช้ยาและสารเคมีอันมีผลกระทบต่อผู้ส่งออก สำหรับผู้บริโภค การใช้สมุนไพร ในการจัดการเลี้ยงสัตว์พบว่าสอดคล้องกับองค์ความรู้ และทรัพยากรของชุมชนสอดคล้องกับสถานะแวดล้อมท้องถิ่น คือภูมิประเทศและภูมิอากาศ เหมาะสมในการแก้ปัญหาสุขภาพของสัตว์ในท้องถิ่น เป็นสมุนไพรที่เกษตรกรรู้จักดีเป็นที่ยอมรับ (กรมปศุสัตว์, 2548) สมุนไพรประเภท กระเพรา ตะไคร้ สามารถรักษาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ แน่นท้องเกิด และหาสารประสานกันการจัดการเลี้ยงสัตว์จะมีประสิทธิภาพ ลดต้นทุนการผลิต สอดคล้องกับข้อมูลเบื้องต้นของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ ที่วางก่อนในเขตนครสวรรค์ต่อการใช้สมุนไพรไทย พบว่า การใช้จะใช้ในการรักษาโรคได้ บำรุงรักษา แก้ไขท้องอืด แน่นท้อง บำรุงไข่ ออกพิษ แก้ท้องเสียในไก่ และจากการศึกษาพบปัญหาข้อมูลทางวิทยาศาสตร์มีน้อยทำให้ผู้ใช้ขาดข้อมูล และขาดวิธีการใช้ที่ถูกต้องเหมาะสม สมุนไพรไทยมีศักยภาพที่ใช้ทดแทนวัตถุสังเคราะห์ที่เติมในอาหารได้ แต่ข้อมูลวิจัยยังขาดความต่อเนื่องและเป็นเอกภาพ

สรุป

การเสริมสมุนไพรกระเพราและหอมแดงระดับ 1 เปอร์เซ็นต์ของน้ำหนักตัวไก่ไข่ช่วงระยะเล็ก ช่วง 0-4 สัปดาห์ มีอัตราการเจริญเติบโต (26.78 กรัม/ตัว/วัน) สูงกว่ากลุ่มควบคุม (25.71 กรัม/ตัว/วัน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) สำหรับปริมาณอาหารที่กิน, น้ำหนักตัวที่เพิ่มขึ้น, อัตราการเปลี่ยนอาหาร, อัตราการตาย และต้นทุนอาหารต่อไก่หนึ่งตัวที่เพิ่มขึ้น 1 กก. ผลของการทดลองแสดงว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) และการศึกษาการเสริมกระเพราและหอมแดงในไก่ไข่ช่วงระยะโต ได้รู้ค่าค่าโลหิตวิทยาพบว่า การเสริมสมุนไพรกระเพราและหอมแดง มีแนวโน้มค่า MCV (130.60 fl), MCH (64.60 pg), MCHC (49.45 g/dl), RDW(11.20%), Platelet count (7,000 $\times 10^3$ cell/dl), Gamma GT (2.50 IU/L), AST ; SGOT (10 U/L) สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P>0.05$) และมีแนวโน้มค่า Hemoglobin ; Hb (11.20 g/dl), Hematocrit ; Hct (22.50) และ RBC count (1.74 Mcells/mm³) ต่ำกว่ากลุ่มควบคุมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P>0.05$)

การเสริมสมุนไพรกระเพราและหอมแดงระดับ 1 เปอร์เซ็นต์ของน้ำหนักตัวไก่ไข่ช่วงระยะเล็ก ช่วง 0-4 สัปดาห์ มีอัตราการเจริญเติบโต สูงกว่ากลุ่มไม่เสริมสมุนไพร จึงควรมีการศึกษาในการเสริม ระยะและสัดส่วนที่อื่น และควรมีการศึกษาในระดับรูปแบบของการเสริมที่มากกว่านี้ ศึกษาการเติบโตและความแตกต่างแก่ค่าทางโลหิตวิทยาและค่าชีวเคมีในแนว ไปจะไม่แตกต่างกัน เพื่อเป็นแนวทางการใช้ทดแทนยาปฏิชีวนะต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมปศุสัตว์. 2548. รายงานสถานการณ์การเลี้ยงไก่ไข่ไก่ทุ่ง ณ เดือนมีนาคม 2548. กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- มณีน จุกศิริ. 2538. สารานุกรมพืช. ภาควิชาพฤกษวิทยา คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วิจิตร นีระภา. 2546. ผลของการใช้คอลเลคตราจีอกลีนและพริกเป็นในสูตรอาหารไก่เนื้อต่อสมรรถนะการเจริญเติบโตและคุณภาพซาก. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิทย์ เกื้อบุญธรรม. 2542. พจนานุกรมสมุนไพรไทย, รวมสามเล่ม (1997). กรุงเทพมหานคร.
- SAS Institute Inc. 1985. SAS user's guide basics [5th ed.] Cary NC : SAS Institute Inc. U.S.A.

ภาพผนวกที่ 1 : แสดงการประชุมชี้แจงเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงาน

ภาพผนวกที่ 2 : แสดงการประชุมทีมงานเพื่อเตรียมการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ภาพผนวกที่ 3 : แสดงการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ภาพผนวกที่ 4 : แสดงการสุ่มพื้นที่เป้าหมายให้เหมาะสมกับการเรียนรู้และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

ภาพผนวกที่ 5 : แสดงบรรยากาศการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในพื้นที่ เรื่อง :
“ ศักยภาพพืชสมุนไพรต่อการผลิตผลิตภัณฑ์ไทยอย่างยั่งยืน ”

ภาพผนวกที่ 6 : แสดงบรรยากาศการรับฟังการบรรยายพิเศษของเกษตรกรผู้สนใจ

ภาพผนวกที่ 7 : แสดงการบรรยายภาคการจัดเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ภาพผนวกที่ 8 : แสดงการบรรยายภาคการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเกษตรกรผู้สนใจ

ภาพผนวกที่ 9 : แสดงบรรยากาศการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบลึกตาม
แนวทางการสนทนาแบบกลุ่ม

ภาพผนวกที่ 10 : แสดงการนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาาร่วมกันของชุมชน

ภาพผนวกที่ 11 : แสดงการนำเสนอประเด็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของตัวแทน
แต่ละกลุ่ม

ภาพผนวกที่ 12 : แสดงบรรยากาศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

ภาพผนวกที่ 13 : แสดงการหาแนวทางสรุปการใช้สมุนไพรในสัตว์ร่วมกัน

ภาพผนวกที่ 14 : แสดงความสนใจและใส่ใจในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

ภาพผนวกที่ 15 : แสดงการประชุมสรุปผลการดำเนินงาน

ภาพผนวกที่ 16 : แสดงการวิเคราะห์ประเด็นข้อมูลที่สำคัญเพื่อดำเนินงาน
ตามโครงการต่อไป

ภาพผนวกที่ 17 แสดงสภาพสังคมเกษตรกรผู้เลี้ยงปศุสัตว์ในเขตจังหวัดนครสวรรค์

ภาพผนวกที่ 18 แสดงการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ภาพผนวกที่ 19 แสดงการศึกษาแนวทางการป้องกันโรคของเกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ด
ไถ่ทุ่งในเขตอำเภอเก้าเลี้ยว

ภาพผนวกที่ 20 แสดงการศึกษาแนวทางการป้องกันโรคของเกษตรกรผู้เลี้ยงเป็ด
ไถ่ทุ่งในเขตอำเภอบรรพตพิสัย

ภาพผนวกที่ 21 แสดงการตอบแบบสอบถามของเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รายย่อย

ภาพผนวกที่ 22 แสดงสภาพการเลี้ยงเป็ดของเกษตรกรในเขตอำเภอเก้าเลี้ยว

ภาพผนวกที่ 23 แสดงสภาพการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

ภาพผนวกที่ 24 แสดงการเตรียมแปลงสำหรับการปลูกหญ้าทดลอง

ภาพผนวกที่ 25 แสดงการความพร้อมของแปลงหญ้าทดลอง

ภาพผนวกที่ 26 แสดงสภาพคอกพักโคระหว่างทำการทดลอง

ภาพผนวกที่ 27 แสดงการทดลองการปล่อยแปลงหญ้า

ภาพผนวกที่ 28 แสดงการฉีดพ่นน้ำส้มกลั่นควั่นไม้ในโคเนื้อในฟาร์มเกษตรกร

ภาพผนวกที่ 29 แสดงตัวอย่างเม็ดสะแกนในการถ่ายพยาธิภายในของเป็ด

ภาพผนวกที่ 30 แสดงตัวอย่างสะแกนแบบบดในการถ่ายพยาธิภายในของเป็ด

ภาพผนวกที่ 31 แสดงสภาพการปลูกสมุนไพรพะเพราในปัจจุบัน

ภาพผนวกที่ 32 แสดงสภาพการเก็บสมุนไพรพะเพร่าก่อนการทดลอง

ภาพผนวกที่ 33 แสดงการรวบรวมสมุนไพรหอมแดงก่อนการทดลอง

ภาพผนวกที่ 34 แสดงการเตรียมสมุนไพรก่อนการทดลอง

ภาพผนวกที่ 35 แสดงสภาพการเลี้ยงสัตว์ทดลองการใช้สมุนไพรกะเพราและหอมแดง

ภาพผนวกที่ 36 แสดงการเตรียมความพร้อมก่อนการผ่าซากเพื่อตรวจพยาธิ
ภายในของเป็ด ในเขตจังหวัดนครสวรรค์

ภาพผนวกที่ 37 แสดงสภาพการหลังการผ่าซากเพื่อตรวจพยาธิภายในของเป็ด

ภาพผนวกที่ 38 แสดงการเก็บตัวอย่างเลือดบริเวณปีกของเป็ดทดลองการใช้สมุนไพรกะเพราและหอมแดง

ภาพผนวกที่ 39 แสดงการเก็บตัวอย่างเลือดของเป็ดทดลอง

ภาพผนวกที่ 40 แสดงการเตรียมการส่งตัวอย่างเลือดเป็ดทดลอง
เพื่อตรวจหาค่าโลหิตวิทยา

ภาพผนวกที่ 41 แสดงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และองค์ความรู้ในการนำไปใช้

ภาพผนวกที่ 42 แสดงการสอบถามปัญหาของโครงการวิจัยครั้งนี้ไปใช้

ภาพผนวกที่ 43 แสดงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และองค์ความรู้หลังการนำไปใช้

ภาพผนวกที่ 44 แสดงการสอบถามของการประยุกต์โครงการวิจัยต่อไป

ภาพผนวกที่ 45 แสดงการศึกษาศาภาพชุมชนประกอบการประเมินผลโครงการวิจัย

ภาพผนวกที่ 46 แสดงการสอบถามผลการปรับปรุงและการพัฒนาการผลิตโดย
การใช้เพื่อการผลิตปศุสัตว์

ภาพผนวกที่ 47 แสดงบรรยากาศการนำเสนอผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการงานเกษตรนเรศวร ครั้งที่ 7 ระหว่างวันที่ 29-30 กรกฎาคม 2552. ณ คณะเกษตรศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยนเรศวร

ภาพผนวกที่ 48 แสดงการนำเสนอผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการงานเกษตรนเรศวร ครั้งที่ 7 ประจำปี 2552

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – นามสกุล (ภาษาไทย)	นายธันวา ไวยบต (หัวหน้าแผนโครงการวิจัย)
ชื่อ – นามสกุล (ภาษาอังกฤษ)	Mr. THUNWA WIYABOT
เลขที่บัตรประชาชน	3670700507697
ตำแหน่ง	อาจารย์
สถานที่ติดต่อ	ภาควิชาเทคโนโลยีการเกษตร (การผลิตสัตว์) คณะเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ 60000
โทรศัพท์	056-219100 ต่อ 2521, 086-9336788 E-mail : Art_2929@hotmail.com
ประวัติการศึกษา	วท.บ. (การผลิตสัตว์) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม บธ.บ. (การตลาด) มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม วท.ม. (สัตวศาสตร์) มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ประสบการณ์งานวิจัย

- ธันวา ไวยบต. 2547. การใช้มันสำปะหลังเป็นแหล่งพลังงานในสูตรอาหารไก่พื้นเมือง
ลูกผสมไก่เนื้อและไก่ไข่. การประชุมทางวิชาการเพื่อนำเสนอผลงานวิจัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏกับการวิจัยเพื่อท้องถิ่น. วันที่ 11 ตุลาคม 2547 ณ.
ห้องประชุมสุวัจ ลิปตพัลลภ อาคาร 9 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ธันวา ไวยบต. 2549. การศึกษาสมรรถภาพการผลิตโคนมพันธุ์โฮลสไตน์ฟรีเซียนใน
จังหวัดนครสวรรค์. การประชุมวิชาการ โคนม เรื่องอุตสาหกรรมโคนม ไทยกับ
การแข่งขันในอนาคตและการปรับตัวของเกษตรกร 21-22 สิงหาคม 2549, ณ.
คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น หน้า 150-152.
- ธันวา ไวยบต. 2550. การศึกษาโภชนาการขั้นของโคนมระยะรีดนมในจังหวัด
นครสวรรค์. ในงานประชุมวิชาการสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ครั้งที่ 8, ประจำปี 2550 ระหว่างวันที่ 7-8 มิถุนายน 2550 ณ.
คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น หน้า 106 -110.

- ธันวาคม ไวยบทย และ อภิชาติ อำนาง. 2550. การศึกษาการระบาดของพยาธิภายนอกของ
โคเนื้อในเขตจังหวัดอุทัยธานี. การประชุมวิชาการในงานเกษตรนเรศวร ครั้งที่
6, ณ. คณะเกษตรศาสตร์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัย
นเรศวร อ.เมือง จ.พิษณุโลก. หน้า 102-103.
- ธันวาคม ไวยบทย, มนตรี ทองเชื้อ และศิริณา พะนนาน. 2550. การศึกษาการจำกัดพยาธิ
โคเนื้อในจังหวัดอุทัยธานี. การประชุมวิชาการสัตวศาสตร์ ครั้งที่ 3 วันที่ 23
มกราคม 2550, ณ. โรงแรม โซฟีเทลราชาออคิด อ.เมือง จ.ขอนแก่น,
ภาควิชาสัตวศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. หน้า 472 –
481.
- ธันวาคม ไวยบทย. 2549. การใช้มันสำปะหลังเป็นแหล่งพลังงานในสูตรอาหารไก่ไข่.
โปรแกรมสัตวบาล คณะเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ 1(1) : 45 – 55.
- ธันวาคม ไวยบทย, ภาณุวัฒน์ อนันตรักษ์ และกนกพร ชาติพันธุ์. 2550. ผลการใช้แสงสี
เขียวต่อการผลิตไก่เนื้อ. การประชุมวิจัยมหาสารคาม ครั้งที่ 3. ณ โรงแรมดก
ลีลาจ.มหาสารคาม.วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัย มหาสารคาม
จ.พิเศษ (2550) : 466-473.
- ธันวาคม ไวยบทย และสมเจตน์ เพ็ญวิจิตร. 2550. เปรียบเทียบประสิทธิภาพเครื่องมือวัด
น้ำหนักโคนมในฟาร์ม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. การประชุมวิชาการ
สัตวศาสตร์ ครั้งที่ 4. การ ของการผลิตพลังงานทดแทนต่อการผลิตปศุสัตว์.
วันที่ 31 มกราคม 2551 ณ. ห้องกวีจิตกุล คณะเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น. หน้า 358 – 361.
- ธันวาคม ไวยบทย. 2551. การศึกษาการใช้จุลินทรีย์ EM ควบคุมคุณภาพน้ำนมในฟาร์ม
ผู้ประกอบการโคนมรายย่อย. รายงานการประชุมวิชาการสัตวแพทย์ มข. ครั้งที่
9 วันที่ 11-12 มิถุนายน 2551. ณ. ห้องประชุมใหญ่ อาคารพิเศษ เหลือง
ทองคำ คณะสัตวแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. หน้า 285-291.
- ธันวาคม ไวยบทย. 2551. การศึกษารูปแบบการให้อาหารโคขุนต่ออัตราการเจริญเติบโต.
รายงานการประชุมสัมมนาทางวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัย ครั้งที่ 1
(บทคัดย่อ) วันที่ 4-5 กันยายน 2551. ณ มหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระ
เกียรติ อ.ร้องกวาง จ.แพร่. หน้า 83-84.

- ธันวาคม ไวยบท. 2551. ผลการให้อาหารผสมเสร็จ (TMR) ต่ออัตราการเจริญเติบโตโคนมเพศผู้และโคนม. รายงานการประชุมวิชาการ งานเกษตรแห่งชาติ ประจำปี 2551. (บทคัดย่อ) พลังงานทดแทน แก่นเกษตรยั่งยืน พื้นที่สิ่งแวดล้อม น้อมรับพระราชดำริ. วันที่ 8-10 กันยายน 2551 ณ. คณะเกษตรศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยนเรศวร จ.พิษณุโลก. หน้า 153.
- ธันวาคม ไวยบท, สิริมาศ โนนชัย และอรุณี แก่นเพิ่ม. 2551. การเปรียบเทียบรูปแบบการให้อาหารโคนมต่ออัตราการเจริญเติบโต. รายงานการประชุมวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ครั้งที่ 4. การวิจัย เพื่อการพัฒนาแบบยั่งยืน : วันที่ 4-5 กันยายน 2551 ณ. ห้องประชุม โรงแรมดักกลีลา อ.เมือง จ.มหาสารคาม. หน้า 285-286.
- ธันวาคม ไวยบท. 2551. การศึกษาการใช้จุลินทรีย์ EM ควบคุมคุณภาพน้ำนมในฟาร์ม. การประชุมวิชาการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ครั้งที่ 5 วันที่ 8-9 ธันวาคม 2551.
- ธันวาคม ไวยบท, ประจวบ สุขสำราญ, ณัฐ บัวมีรูป, ถาวร สิงห์หล่อ และชัยยะ หงสะมัด. 2552. การเปรียบเทียบวิธีการตอนโคนมต่ออัตราการเจริญเติบโตของโคนมลูกผสมบรามันห์. การประชุมวิชาการสัตวแพทย์ มข. ครั้งที่ 10 วันที่ 4-5 มิถุนายน 2552. ณ. ห้องประชุมใหญ่ อาคารพิเศษสูง เหลืองทองคำ คณะสัตวแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. หน้า 215-218.
- ธันวาคม ไวยบท, อภิชาติ อำนาจ, มนตรี ทองเชื้อ, ศิริณา พะน่าน, อติสร ปั้นพระ และวิทยา เขียนสุข. 2552. การศึกษาลักษณะเฉพาะของฟาร์มโคนมรายย่อยในเขตจังหวัดนครสวรรค์และอุทัยธานี. การประชุมวิชาการ งานเกษตรนเรศวร ครั้งที่ 7 (ภาคเหนือตอนล่าง) "เกษตรก้าวไกลสู่เศรษฐกิจไทย" 29-30 กรกฎาคม 2552. ณ คณะเกษตรศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยนเรศวร. หน้า 73.
- ธันวาคม ไวยบท, มหิดล นิवास, ผกาพันธุ์ ชาญสมักร และศิลาเดือน ตาเต็ง. 2552. ผลการเสริมไบซีเหล็กต่อสมรรถภาพการผลิตสุกรหลังหย่านม. การประชุมวิชาการสัตวศาสตร์ ครั้งที่ 5. ณ ห้องประชุมกวี จุติกุล คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. หน้า 163-165.

- ธันวาคม ไวยบต, ลิน กาญจน์พัฒน์ และ สมเจตร เพ็ญวิจิตร. 2553. การศึกษาสภาพปัญหาการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร. การประชุมวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปี 2553. “การพัฒนาชนบทที่ยั่งยืน.” 21 – 23 มกราคม 2553. หน้า 429 – 432.
- ธันวาคม ไวยบต, ทวีโชค ละม้ายศรี, ภัสรา วุฒิพันธุ์, มหิดล นิवास และผกาพันธุ์ ชาญสมักร. 2553. ผลการเสริมสมุนไพรรักษาและหอมแดงในอาหารเปิดต่อสมรรถภาพการผลิตค่าโลหิตวิทยาการและค่าชีวเคมี. การประชุมวิชาการเกษตร ครั้งที่ 11, ประจำปี 2553 คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. หน้า 305 – 308.
- ธันวาคม ไวยบต, ประจวบ สุขสำราญ, ณัฐ บัวมีรูป, ถาวร สิงห์ลอ และ ชัยยะ หงสะมัต. 2553. การเปรียบเทียบวิธีการตอนโคฟอพันธุ์ค่อน้ำหนักตัวที่เพิ่มขึ้นในช่วงฤดูแล้ง. การประชุมวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปี 2553. “การพัฒนาชนบทที่ยั่งยืน” 21 – 23 มกราคม 2553. หน้า 427 – 428.
- ธันวาคม ไวยบต, ทวีโชค ละม้ายศรี, ภัสรา วุฒิพันธุ์, มหิดล นิवास และ ผกาพันธุ์ ชาญสมักร. 2553. การศึกษาการจัดการองค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้สมุนไพรรักษาของเกษตรกรผู้เลี้ยงโครายย่อยในเขตจังหวัดนครสวรรค์. การประชุมวิชาการสุขภาพสัตว์ภาคเหนือ ประจำปี 2553 “เปิดโลกทัศน์ทางสัตวแพทย์กับสถานการณ์ปัจจุบัน” ณ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. หน้า 188 – 190.
- อรรณณ ชินราศี, วรพล เองวานิช, ธนากร ภูบุญทอง, ธันวาคม ไวยบตและเอื้องฟ้า ไชยเหล่าจันทร์. 2545. การศึกษาประสิทธิภาพของสมุนไพบบางชนิดในการกำจัดพยาธิภายนอกของไก่พื้นเมือง. รายงานการประชุมวิชาการสมุนไพรรักษาไทยโอกาสและทางเลือกใหม่ของอุตสาหกรรมการผลิตสัตว์. วันที่ 24-25 ตุลาคม 2545. ณ โรงแรมมารวยการ์เดน จตุจักร กรุงเทพฯ. หน้า 216-223. (ทุนมหาวิทยาลัย)
- หริพันธุ์ สมณิล และ ธันวาคม ไวยบต. 2552. การศึกษาสมรรถภาพเจริญเติบโตสุกรเพศผู้ตอนโดยวิธีผ่าลูกอัตรในระยะเวลาหลังหย่านมของฟาร์มรายย่อย. การสัมมนาวิชาการเกษตร ประจำปี 2552 คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ชื่อ – นามสกุล (ภาษาไทย)

ชื่อ – นามสกุล (ภาษาอังกฤษ)

เลขที่บัตรประชาชน

ตำแหน่งปัจจุบัน

หน่วยงาน / โทรศัพท์

นายสมเจตร์ เพ็ญวิจิตร (หัวหน้าโครงการที่ 1)

Mr. SOMJET PENWIJIG

3600600123943

พนักงานสัตวบาล

คณะเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยี

อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ 60000

E-mail : penwjit_S@hotmail.com

ประวัติการศึกษา

สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ

ประสบการณ์งานวิจัย

วท.บ. (สัตวศาสตร์)

สมุนไพรในสัตว์

1) การศึกษาการใช้สมุนไพร ฟ้าทะลายโจรเพิ่ม

ประสิทธิภาพการผลิตไก่เนื้อ

2) เปรียบเทียบประสิทธิภาพเครื่องมือวัดน้ำหนักโคนม
ในฟาร์มมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

ชื่อ – นามสกุล (ภาษาไทย)

ชื่อ – นามสกุล (ภาษาอังกฤษ)

เลขที่บัตรประชาชน

ตำแหน่งปัจจุบัน

หน่วยงาน / โทรศัพท์

น.ส. ภัศรา วุฒิพันธุ์ (หัวหน้าโครงการที่ 2)

Miss. TATSARA WUTTIPAN

3449900173831

ประชาสัมพันธ์

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

E-mail : pj_2929@hotmail.com

ประวัติการศึกษา

สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ

ประสบการณ์งานวิจัย

ศศ.บ. (สื่อสารมวลชน)

วิจัยมวลชน / พิธีกร

การศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของสถานี

ถ่ายทอดวิทยุต่างในเขตจังหวัดมหาสารคาม

ชื่อ – นามสกุล (ภาษาไทย)

นายทวีศักดิ์ มาส่มซ่า (หัวหน้าโครงการที่ 3)

ชื่อ – นามสกุล (ภาษาอังกฤษ)

Mr. THANEESAK MASOMSA

เลขที่บัตรประชาชน

3650100854116

ตำแหน่งปัจจุบัน

ผู้จัดการอาวุโสสาขาพิษณุโลก

หน่วยงาน / โทรศัพท์

บริษัทบลิส – เทลจังก์ด (มหาชน)

E-mail : masomsa489@hotmail.com

ประวัติการศึกษา

บธ.บ. การตลาด

สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ

วิเคราะห์มูลค่าเพิ่ม / กลยุทธ์การส่งเสริม

ประสบการณ์งานวิจัย

พฤติกรรมของผู้บริโภคที่มีต่อการตัดสินใจ

เลือกใช้บริการปั้มน้ำมันในเขตจังหวัดพิษณุโลก

ชื่อ – นามสกุล (ภาษาไทย)

นายธันวา ไวยบต (หัวหน้าโครงการที่ 4)

ชื่อ – นามสกุล (ภาษาอังกฤษ)

Mr. THUNWA WIYABOT

เลขที่บัตรประชาชน

3670700507697

ตำแหน่ง

อาจารย์

สถานที่ติดต่อ

ภาควิชาเทคโนโลยีการเกษตร (การผลิตสัตว์)

คณะเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ 60000

โทรศัพท์

056-219100 ต่อ 2521, 086-9336788

E-mail : Art_2929@hotmail.com

ประวัติการศึกษา

วท.บ. (การผลิตสัตว์) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

บธ.บ. (การตลาด) มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

วท.ม. (สัตวศาสตร์) มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ชื่อ – นามสกุล (ภาษาไทย)	น.สพ.ทวีโชค ละม้ายศรี (หัวหน้าโครงการที่ 5)
ชื่อ – นามสกุล (ภาษาอังกฤษ)	Dr. TAWEESHOCK LAMASRI
เลขที่บัตรประชาชน	3460600147551
ตำแหน่งปัจจุบัน	นายสัตวแพทย์ 4
หน่วยงาน / โทรศัพท์	ปศุสัตว์จังหวัดนครสวรรค์ กรมปศุสัตว์
	E-mail : Ta_wee2007@hotmail.com
ประวัติการศึกษา	สัตวแพทย์บัณฑิต
สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ	การรักษาสัตว์ใหญ่
ประสบการณ์งานวิจัย	การเปรียบเทียบวัคซีนนิวคลีอัสเซอร์ในไก่พื้นเมือง